

Souhrnná teritoriální informace:

Saúdská Arábie

Zastupitelský úřad 5. 6. 2024 16:26

Saúdská Arábie je absolutní monarchií, v jejímž čele stojí Jeho královská výsost král Salmán bin Abdulazíz Al Saúd, který byl tradičně také předsedou vlády. V roce 2023 jmenoval král předsedou vlády korunního prince Muhammada bin Salmána bin Abdulazize Al Sauda.

Ekonomika království je postavena z velké části na těžbě a exportu ropy. Vysoká závislost na ropě činí ekonomiku království náchylnou silným výkyvům, které jsou způsobeny fluktuací cen ropy na světových trzích a objemem realizované produkce. Vláda usiluje o diverzifikaci ekonomiky a snížení její závislosti na vývozu ropy. V rámci realizace strategie Vize 2030 dochází ke komplexní ekonomické a společenské proměně země. Vzhledem k budování celých nových odvětví v soukromém sektoru a astronomickým výdajům na vládní gigaprojekty představuje Saúdská Arábie velice perspektivní a zajímavý trh pro širokou škálu zboží a služeb.

Pro vstup na tento trh ale existují různé překážky jako odlišnost obchodní i společenské kultury, administrativní bariéry vstupu na trh a celkově nižší právní jistota, což může vytvářet značné výzvy pro obchod i podnikání v zemi. Podniky, které tyto výzvy překonají a na trhu uspějí, však mohou očekávat zajímavé příležitosti. Stále masivní příjmy z ropy spolu s postupným růstem neropného sektoru předznamenávají pro příští roky pozitivní výhled dalšího ekonomického rozvoje země. Pokračující reforma právního prostředí by pak měla ve střednědobém horizontu zlepšit právní jistotu zahraničních investorů a usnadnit jejich působení v zemi.

Základní údaje	
Hlavní město	Rijád
Počet obyvatel	32,2 milionu
Jazyk	arabština
Náboženství	islám
Státní zřízení	monarchie
Hlava státu	Jeho Veličenstvo král Salman bin Abdulaziz Al Saud
Hlava vlády	Jeho královská Výsost princ Muhammad bin Salman bin Abdulaziz Al Saud
Název měny	saúdský rijál (SAR)
Cestování	
Časový posun	+2 hodiny (+1 hodina v době letního času)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Pavel Kafka, M.A.
Ekonomický úsek	Ing. Petr Pospíšil
Konzulární úsek	Mgr. Petra Qsous
CzechTrade	Ing. Tamer El-Sibai
Czechinvest	
Ekonomika	2023
Nominální HDP (mld. USD)	1051,451
Hospodářský růst (%)	-0,87
Inflace (%)	2,33
Nezaměstnanost (%)	8,50

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název:

- 1 Království Saúdská Arábie
- 1 Anglicky: Kingdom of Saudi Arabia
- 1 Arabsky v českém přepisu: *Al Mamlaka Al Arabija As Saúdiá*

Saúdská Arábie je absolutistickou monarchií v jejímž čele stojí král.

Složení vlády:

- 1 **předseda vlády - JKV korunní princ Muhammad bin Salman bin Abdulaziz Al Saud**
- 1 ministr energetiky - JKV princ Abdulaziz bin Salman Al Saud
- 1 ministr sportu - JKV princ Abdulaziz Bin Turki bin Faisal Al Saud
- 1 ministr národní gardy - JKV princ Abdullah bin Bandar bin Abdulaziz Al Saud
- 1 ministr vnitra - JKV princ Abdulaziz bin Saud bin Naif Al Saud
- 1 ministr zahraničních věcí - JV princ Faisal bin Farhan bin Abdullah bin Faisal bin Farhan Al Saud
- 1 ministr obrany - JKV princ Khalid bin Salman bin Abdulaziz Al Saud
- 1 ministr kultury - JV princ Badr bin Abdullah bin Mohammed bin Farhan Al Saud
- 1 ministr pro islámské záležitosti - Sheikh Dr. Abdullatif bin Abdulaziz bin Abdulrahman Al Sheikh
- 1 ministr spravedlnosti - Sheikh Dr. Waleed bin Muhammad bin Salid Al Sama'ani
- 1 ministr pro záležitosti poutnictví (Hádžže a Umry) - Dr. Tawfiq bin Fawzan Al-Rabiah
- 1 ministr financí - Mohammed bin Abdullah Al-Jadaan
- 1 ministr lidských zdrojů a sociálních věcí - Ahmed bin Suleiman Al Rajhi
- 1 ministr dopravy - Eng. Saleh bin Nasser Al-Jasser
- 1 ministr obchodu - Majid bin Abdullah Al Qasabi
- 1 ministr průmyslu a minerálních zdrojů - Bandar bin Ibrahim Al Khorayef
- 1 ministr investic - Khalid bin Abdulaziz Al-Faleh
- 1 ministr turizmu - Ahmed bin Aqil Al-Khatib
- 1 ministr zdravotnictví - Fahad bin Abdulrahman Al-Jalajil
- 1 ministr ekonomiky a plánování - Faisal bin Fadel Al Ibrahim
- 1 ministr vzdělávání (školství) - Youssef bin Abdullah Al Bunyan
- 1 ministr životního prostředí, vody a zemědělství - Abdulrahman bin Abdulmohsen Al Fadhly
- 1 ministr pro místní rozvoj a venkov - Majed bin Abdallah Al-Hogail
- 1 ministr telekomunikací a informačních technologií - Abdullah bin Amer Al Swaha

Počáteční zkratka *JKV* (anglicky *HRH*) znamená *Jeho královská výsost (His Royal Highness)*, zkratka *JV* (anglicky *HH*) znamená *Jeho výsost (His Highness)*.

1.2 Zahraniční politika země

Saúdská Arábie je členským státem OSN od roku 1945, je taktéž zakládajícím členem GCC (Gulf Cooperation Council), Světové muslimské ligy (Muslim World League) a Organizace islámské spolupráce (OIC). Od roku 2005 je země členem Světové obchodní organizace. Saúdská Arábie je také členem uskupení G20.

Jako jeden z největších světových producentů ropy je Saúdská Arábie také jedním z nejvýznamnějších členů uskupení OPEC. Harmonizace produkce mezi členskými státy za účelem stabilizace cen ropy na světových trzích je pak mocným nástrojem zahraniční politiky. V islámském světě má Saúdská Arábie zvláštní postavení díky tomu, že se zde nachází dvě pro Islám nejsvětější místa - Mekka a Medína. Každoroční posvátná pouť Hajj a malá pouť Umrah představuje nemalý zdroj příjmů. Kvóty na počet poutníků z jednotlivých zemí světa jsou také významným zahraničně politickým nástrojem.

Nejintenzivnější bilaterální vztahy má země převážně se svými sousedy z regionu GCC, tedy Spojenými arabskými emiráty, Bahrajnem, Ománem a Kuvajtem. Vztahy s Katarrem, v posledních letech napjaté, se postupně normalizují. Saúdská Arábie také stojí v čele Arabské koalice intervenující vojensky ve prospěch mezinárodně uznané vlády v Jemenu.

S USA pojí Saúdskou Arábii strategické partnerství trvající od roku 1940. USA měly zásadní vliv na rozvoj infrastruktury pro těžbu ropy v zemi a Saúdská Arábie je jejich největším zákazníkem pro obranné technologie. Historicky daná je také spolupráce s Velkou Británií, která je z evropských zemí nejbližším partnerem SAU. Spolupráce probíhá především v ekonomické a obranné rovině. Saúdská Arábie úspěšně spolupracuje a rozvíjí ekonomické vztahy s Čínou (zavádění 5G sítí, cloud computing, technologická spolupráce, vzdělávání). Spolupráce s Čínou funguje také na územích třetích států (Afrika či Asie). Čína je největším odběratelem saúdské ropy a největším obchodním partnerem Saúdské Arábie. K Rusku přistupuje Saúdská Arábie pragmaticky. Rusko je stále konkurentem na ropném trhu a je nutné vyvažovat zájmy obou zemí ve vztahu k ropné produkci v rámci uskupení OPEC+.

EU jako taková je vnímána spíše jako partner pro GCC než bilaterální partner.

V saúdské zahraniční politice mají významné místo také Pákistán a Indie. S Pákistánem existuje široká spolupráce zejména v jaderné energetice. Obě země jsou navíc pro SAU významnými zdroji zahraniční pracovní síly, a to od manuálních pracovníků až po střední management. Velkou roli v bilaterálních vztazích s oběma zeměmi hraje vzájemný obchod a investice, zejména v ropném sektoru.

Úroveň bilaterálních vztahů s Tureckem se v posledních letech setrvale horšila, došlo dokonce k neoficiálnímu embargu na turecké zboží v zemi. Vztahy obou zemí se postupně zlepšují. V roce 2023 navštívil Saúdskou Arábii turecký prezident a v červenci téhož roku došlo k uzavření zatím největšího zbrojního kontraktu mezi Saúdskou Arábií a Tureckem. Írán zaujímal v saúdské zahraniční politice čistě negativní roli v souvislosti s jeho regionálními mocenskými ambicemi (angažovanost v Sýrii, Iráku a Jemenu). V roce 2023 došlo k prvním krokům k normalizaci vztahů s Íránem. Snaha o normalizaci vztahů s Izraelem byla narušena aktuálně probíhajícím konfliktem mezi Izraelem a hnutím Hamás.

1.3 Obyvatelstvo

Uvedené údaje vycházejí ze sčítání provedeného v roce 2022.

Počet obyvatel:

- 1 32,2 milionu

Jedná se o celkový počet osob registrovaných k pobytu v Saúdské Arábii. Z tohoto počtu je 18,8 mil. (58,4 %) Saúďů a 13,4 mil. (41,6 %) cizinců.

Genderové složení :

- 1 muži: 61,2 %
- 1 ženy: 38,8 %

Saúdská populace je rozložena rovnoměrně mezi muže (50,2 %) a ženy (49,8 %). Silně disproporčně je rozložena populace cizinců (muži 76,5 %, ženy 23,5 %).

Věková skladba:

- 1 0-15 let: 24,5 %
- 1 15-64 let: 72,8%
- 1 65 a více let: 2,7 %

Podíl populace mladší než 30 let je 51,1 %. V populaci Saúdské Arábie je zjevný vysoký podíl mladého obyvatelstva a obyvatel v produktivním věku.

Národnostní složení:

- 1 Saúďové představují největší část populace Saúdské Arábie 18,8 mil. obyvatel. Mezi nejčastěji zastoupenými jinými národnostmi jsou Bangladéšané 2,1 mil., Indové 1,9 mil., Pákistánci 1,8 mil., Jemenci 1,8 mil. a Egypťané 1,5 mil. Následují Súdánci, Filipínci, Syřané, Nepálci a Jordánci.

Náboženské složení:

- 1 muslimové (islám): 100 % (tento statistický údaj nezahrnuje cca 38 % expatů, kteří žijí v Saúdské Arábii a jsou různých náboženství od křesťanů z Filipín až po hinduisty z Indie)
- 1 většinu saúdské populace (85–90 %) tvoří sunnitě - salafistický (wahábistický) výklad sunnitského islámu, šíité žijí na východě v oblastech Al-Hofúf a Al-Qatif a na jihozápadě (Najran) – celkem se počet šíitské populace odhaduje na 3–4 mil. (10–15 %).

Veřejné projevy jiných náboženství (náboženské obřady, symboly, tiskoviny atd.) jsou zakázány, z toho důvodu je statistický údaj o 100 % muslimů v zemi zkreslený. Odhady hovoří o cca 1 milionu křesťanů z řad expatriantů (zejména Filipínci), praktikování jiných náboženství však není oficiálně povoleno, a proto nejsou ani oficiálně registrováni jejich vyznavači.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Ekonomika Saúdské Arábie je silně závislá na příjmech z ropy. Výkyvy jejího výkonu tak odrážejí volatilitu cen ropy na světových trzích a celkový objem ropy, kterou Saúdská Arábie na světové trhy dodává.

V roce 2022 rostla ekonomika rekordním tempem 8,7 %. Jednalo se o nejvyšší růst HDP v rámci skupiny největších ekonomik světa G20. vlivem nepříznivého vývoje na ropném trhu zaznamenala ekonomika Saúdské Arábie 1 % pokles. Díky masivním příjmům z ropy se v roce 2022 v oblasti veřejných financí podařilo otočit trend posledních 10 let a došlo ke snížení veřejného dluhu v poměru k HDP. I když v roce 2022 došlo k mírnému navýšení absolutní hodnoty veřejného dluhu na 985 miliard SAR, jeho poměr k HDP země klesl na 24,9 %. Nižší než očekávané příjmy z ropy v roce 2023 způsobily neplánovaně deficitní rozpočet a Saúdská Arábie byla nucena hledat pomoc na zahraničních finančních trzích.

Inflace je v zemi pod kontrolou a dlouhodobě se pohybuje v rozmezí 2 - 3 %. Míra nezaměstnanosti se uvádí pro saúdskou populaci a soustavně klesá až současných cca 9 %. Postupný růst zaměstnanosti Saúdů je přímým důsledkem programu zavádění kvót na povinné zaměstnávání místní populace v soukromých společnostech (tzv. saúdizace).

Saúdská ekonomika je historicky postavená na těžbě a exportu ropy. Sektorově se na HDP podílí ropný sektor z 32,7 %. I přes masivní vládní podporu rozvoje neropného sektoru si podíl ropného sektoru stále udržuje dominantní roli. Údaje o podílu ropného sektoru nezahrnují všechny aktivity spojené s těžbou a zpracováním ropy. Reálně tvoří odvětví ropy a zemního plynu cca 40 % HDP, 80 % příjmů z exportu a 85 % příjmů státního rozpočtu. Významný podíl na HDP země mají také vládní služby. Z hlediska složení průmyslu je vedle těžby ropy klíčový také chemický průmysl. Vláda ve svých prioritách zdůrazňuje rozvoj těžebního průmyslu, kde existuje vysoký nevyužitý potenciál místního nerostného bohatství (zlato, měď, vzácné kovy). V rámci diverzifikace ekonomiky vláda usiluje a významně podporuje budování neropného zpracovatelského průmyslu a prakticky všech průmyslových odvětví.

Velkou důležitost vláda přikládá také cestovnímu ruchu, který se rozvíjí takřka z ničeho (země teprve od roku 2019 vydává turistická víza). V zemi dochází k masivní výstavbě hotelů a ostatní turistické infrastruktury.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	4,33	8,68	-0,87	2	4,3
HDP/obyv. (USD/PPP)	60266,75	67080,23	67310	68880	71610
Inflace (%)	3,06	2,47	2,33	2,1	2,1
Nezaměstnanost (%)	11,00	7,95	8,50	9,10	9,70
Export zboží (mld. USD)	276,198	411,214	319,289	318,452	330,649
Import zboží (mld. USD)	152,85	189,061	224,638	252,718	275,463
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	136,464	235,292	114,868	88,479	79,978
Průmyslová produkce (% změna)	1,10	13,20	-4,50	0,80	4,90
Populace (mil.)	30,78	32,18	32,93	33,69	34,46
Konkurenceschopnost	32/64	24/63	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	2/7	2/7	2/7	2/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Rozpočet pro rok 2023 byl sestaven jako mírně přebytkový (přebytek rozpočtu 0,4 % HDP). Nepříznivý vývoj cen ropy ale způsobil finální deficit státního rozpočtu v roce 2023, který saúdská vláda řešila půjčkami na mezinárodních trzích. To se projevilo na růstu veřejného dluhu, který je však stále relativně nízký.

Rozpočet pro rok 2024 již počítá s deficitem ve výši cca 2 % HDP a dalším růstem zadlužení země. I ve střednědobém horizontu je rozpočet království plánován jako deficitní, ačkoliv ve výhledu zveřejněném v roce 2023 měl státní rozpočet až do roku 2026 vykazovat každoročně přebytek. Důvodem může být přesun významné části akcií ropné společnosti Aramco z přímého vlastnictví státu do státního investičního fondu Public Investment Fund, ke kterému došlo na počátku roku 2024. Příjmy z dividend tak potečou nikoliv do státního rozpočtu, ale přímo do PIF.

Příjmy z prodeje ropy umožňují saúdské vládě financovat reformy směřující k větší diverzifikaci ekonomiky. Strukturální reformy probíhající v rámci plánu Vize 2030 jsou pozvolného charakteru a jejich výsledky lze očekávat spíše ve střednědobém horizontu.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,10
Veřejný dluh (% HDP)	30,30
Bilance běžného účtu (mld. USD)	28,688
Daně	2024
PO	-
FO	-
DPH	-

2.3 Bankovní systém

Saúdský bankovní sektor je stabilní, zejména díky poměrně vysoké kapitalizaci místních komerčních bank. Bankovní soustavu řídí Saúdská centrální banka, dříve Saudi Arabian Monetary Agency (SAMA).

Od 2. poloviny roku 2009 je povoleno zřizování poboček zahraničních bank v jejich 100% vlastnictví. Jako jedna z prvních této možnosti využila švýcarská UBS. Řada mezinárodních bank má v SAU své pobočky, které však neprovozují žádné retailové služby, k nimž nemají licenci (např. State Bank of India, BNP Paribas, JP Morgan Chase, Deutsche Bank, Gulf International Bank apod.).

Největší komerční banky:

1. Saudi National Bank (SNB)
2. Al Rajhi Bank
3. Riyad Bank
4. Saudi British Bank (SABB)
5. Banque Saudi Fransi

V roce 2020 došlo k převzetí do té doby 4. největší banky Samba Bank ze strany NCB, čímž vznikla nejsilnější banka v zemi i regionu Saudi National Bank. Bankovní sektor a zejména jeho retailová část se liší od evropských standardů. Obecně klienti bank se zahraniční účastí mají pozitivnější zkušenost s přístupem své banky.

Pro některé bankovní služby byly státem zřízeny tzv. **specializované úvěrové instituce**. Jsou to:

- 1 Saudi Credit Bank: osobní půjčky
- 1 Saudi Arabian Agricultural Bank: zemědělské úvěry
- 1 Saudi Industrial Development Fund: zvýhodněné průmyslové úvěry
- 1 Real Estate Development Fund: stavební půjčky
- 1 Public Investment Fund: zvýhodněné úvěrování velkých projektů
- 1 Saudi Fund for Development: zvýhodněné financování exportu

V zemi působí desítky pojišťoven, ale pojišťovacímu trhu dominuje státní pojišťovna National Company for Cooperative Insurance, jejíž služby jsou založeny na islámské zásadě vzájemného neziskového pojištění. Mezi hlavní komerční pojišťovny patří mj. AXA/Norwich Union, European Saudi Co. for Cooperative Insurance či Royal Sun Insurance Co.

2.4 Daňový systém

Saúdský daňový systém je relativně přehledný a nepodléhá mnoha změnám. Daň z příjmu fyzických osob není zavedena. Příjem nerezidentů je daněn srážkovou daní ve výši 5% (autorské poplatky 15%). Daň z příjmu u právnických osob, které jsou vlastněny plně subjekty mimo země GCC (Gulf Cooperation Council) je stanovena ve výši 20%. U společností vlastněných Saúdy nebo občany zemí GCC se aplikuje pouze náboženská daň ve výši 2,5 %. U joint venture je výše daně ze zisku upravena podle podílu jednotlivých společníků a země jejich původu (GCC x non-GCC). Podíl připadající na non-GCC vlastníka podléhá dani z příjmu, podíl připadající na GCC vlastníka podléhá náboženské dani. Zdaněn je příjem vzniklý z činnosti na území KSA.

U společností podnikajících v odvětví průzkumu zemního plynu, činí sazba daně z příjmu 20%. V sektoru ropy je sazba daně v rozsahu 50 - 85 % v závislosti na výši investice. S rostoucí výší investice klesá sazba daně (sazba 50% pro investice přesahující 100 mld. USD).

DPH byla zavedena v roce 2018 a od roku 2021 je její výše 15 %.

Prosté dovozy zboží nepodléhají zdanění z příjmu, v případě, že však smlouva na dovoz zboží zahrnuje doprovodnou činnost na území KSA, pak je tato činnost zdaněna (např. montáž zařízení). Pokud nelze ze smlouvy rozpoznat, jakou hodnotu tato činnost má, stanoví se její výše odhadem na 10 % z dodávky zboží.

Od července 2017 byl zaveden poplatek za každou osobu závislou na zahraniční osobě (partner, děti apod.) trvale pobývajících v Saúdské Arábii. Aktuálně je poplatek 4 800 SAR ročně (400 SAR / měsíc) za každou závislou osobu.

Spotřební daň na tabák (a tabákové výrobky) a energetické nealkoholické nápoje je stanovena ve výši 100 % a na nealkoholické sycené slazené nápoje ve výši 50 %, ve všech případech z prodejní maloobchodní ceny.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Obchodní výměna se Saúdskou Arábií v roce 2022 zaznamenala výrazné oživení a dosáhla historicky rekordních hodnot. V následujících letech došlo na straně exportu i importu k poklesu objemu. Produktová struktura exportu a importu se dlouhodobě nemění.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	10,66	9,66	7,67	14,19	12,31
Export do ČR (mld. CZK)	2,67	1,92	2,32	6,46	2,18
Saldo s ČR (mld. CZK)	-8,00	-7,75	-5,34	-7,73	-10,13

Zdroj: ČSÚ

Hlavní položkou importu z ČR jsou osobní automobily, což je důsledek dovozu osobních vozidel z českého výrobního závodu firmy Hyundai. Následují stroje a zařízení směřující do saúdských průmyslových podniků. Českého zboží pro koncového spotřebitele je v maloobchodní síti málo. Potenciál existuje zejména u potravin. Na straně exportu do ČR dominují deriváty ropy a produkty chemického průmyslu. Tradiční exportní položkou je rovněž hliník.

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	3837,39	31,17
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	1057,73	8,59
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	903,47	7,34
723	Stroje, zařiz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	490,96	3,99
642	Papír, lepenka řezané na určitý rozměr, tvar, výrobky	379,36	3,08

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
684	Hliník	837,20	38,40
575	Hmoty plastické ostatní v prvotních formách	590,22	27,07
571	Polymery etylénu v prvotní formě	363,64	16,68
512	Alkoholy, fenoly, fenolalkoholy a jejich deriváty	111,10	5,10
232	Kaučuk syntetický, regenerovaný, odpad, úlomky	94,42	4,33

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

EU je v souhrnu druhým největším obchodním partnerem Saúdské Arábie, a to hned za Čínou. Struktura vzájemného obchodu s EU je v podstatě totožná se strukturou obchodu s ČR. Exportu do EU dominuje ropa, ropné produkty, produkty chemického průmyslu a základní kovy. Na straně importu z EU jsou to stroje a zařízení, dopravní prostředky, ale také potraviny, nápoje a tabákové výrobky.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	26414,44	24868,95	25004,95	31577,83	34343,15

Export do EU (mil. EUR)	26347,00	15091,63	20968,23	44248,57	36387,11
Saldo s EU (mil. EUR)	-67,44	-9777,32	-4036,71	12670,74	2043,96

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Hlavním exportním artiklem Saúdské Arábie je ropa a produkty navázané na ropný a chemický průmysl. Největším obchodním partnerem je Čína, která je největším importérem saúdské ropy. Čína je rovněž hlavní zdrojovou zemí saúdských dovozů. Saúdská Arábie dováží prakticky vše.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	107095,62	102778,83	116381,30	143303,60	173447,00
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	215648,91	145732,57	234514,92	336124,38	258955,22
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	108553,29	42953,74	118133,61	192820,79	85508,22

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Plán diverzifikace saúdské ekonomiky počítá s významným zapojením přímých zahraničních investic. V rámci Vize 2030 je plánován každoroční více jak 20 % nárůst přílivu (inflow) přímých zahraničních investic. Pro rok 2024 je plánováno, že příliv přímých zahraničních investic přesáhne 100 miliard SAR (29 mld. USD). V roce 2030 by roční příliv přímých zahraničních investic měl dosahovat hodnoty 388 miliard SAR (103 mld. USD).

Saúdská Arábie oznámila několik iniciativ (Národní investiční strategie - říjen 2021, Národní průmyslová strategie - říjen 2022), které definují prioritní sektory ekonomiky s cílem zvýšit atraktivitu místního investičního prostředí, ulehčit přístup zahraničním investorům na trh a zjednodušit jejich fungování na něm. Na portálu Invest Saudi je k dispozici nabídka sektorových příležitostí pro realizaci zahraničních investic ([Sectors \(investsaudi.sa\)](https://investsaudi.sa)).

Saúdská Arábie rovněž disponuje rozsáhlým nevyužitým nerostným bohatstvím a díky nově představené zákonné úpravě umožňuje i zahraničním subjektům ucházet se o těžební licence. To představuje příležitost nejen pro dodávky v celém řetězci těžby, ale také zpracování nerostů.

Data o objemu českých investic v Saúdské Arábii nejsou známa. Z konkrétních obchodních případů lze jmenovat stavbu výrobního a montážního závodu v obranném sektoru pod hlavičkou společného podniku RayService ME. V druhém směru lze zmínit účast saúdské společnosti v podniku OPTOKON Kable, která vyústila ve stavbu moderního podniku pro výrobu optických kabelů v ČR. Společnost OPTOKON také v roce 2021 podepsala smlouvu o strategické spolupráci se saúdským podnikem Binzomah Group.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V roce 1988 uzavřela Evropská společenství s Radou pro spolupráci v Zálivu (GCC), kde je Saúdská Arábie nejvýznamnějším členem, Dohodu o spolupráci (Cooperation Agreement) v hospodářské a obchodní oblasti. Obě strany si poskytly doložku nejvyšších výhod a zavázaly se jednat o uzavření dohody o volném obchodu. Jednání již neprobíhají, hlavním důvodem je otázka vývozních cel a subvencí na saúdské petrochemické produkty, které Saúdská Arábie prosazuje z důvodu potenciální ochrany domácího trhu. Možnost zavedení vývozních cel je však v rozporu nejen s principy dohody a vytváří možný precedens u dalších dohod, ale mohla by poškodit i evropské investice v KSA.

Na úrovni dialogu EU-GCC probíhají čas od času snahy jednání obnovit, avšak pozice SA se nezměnila, naopak FTAs, které EU dnes uzavírá, jsou co do záběru mnohem širší než dříve, bude tedy obtížné jakoukoli dohodu uzavřít.

Smlouvy s ČR

- 1 Všeobecná dohoda mezi vládou České republiky a vládou Saúdskoarabského království. Tento první smluvní dokument v historii vzájemných vztahů vstoupil v platnost dne 20. 1. 2003.
- 1 Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic - platnost 13. 3. 2011.
- 1 Dohoda o zamezení dvojímu zdanění - platnost 1. 5. 2013.
- 1 Dohoda o letecké přepravě. Podpis se uskutečnil v prosinci 2016, nicméně dohoda doposud nevstoupila v platnost.

3.4 Rozvojová spolupráce

Saúdská Arábie, členský stát G20, není příjemcem rozvojové pomoci. Saúdské subjekty mají přístup k prostředkům evropského fondu pro výzkum a inovace Horizon 2020. Prohlubování bilaterální spolupráce je financováno prostřednictvím Instrumentu partnerství (Partnership Instrument: PI), který je určen k prohlubování bilaterální spolupráce s vysokopříjmovými a industrializovanými ekonomikami.

Země je naopak významným poskytovatelem rozvojové pomoci (2020: 1,6 mld. USD, 2021: 2,1 mld. USD. Zdroj: OECD). Institucionální rámec rozvojové pomoci představuje především Saudi Fund for Development. Humanitární pomoc pak organizuje King Salman Humanitarian & Relief Centre, které nejvíce pomoci poskytuje v Jemenu, na palestinských územích, Sýrii a Somálsku.

Nejsou informace, že by se české firmy zapojily do spolupráce s těmito fondy a organizacemi. Důvodem může být dominantní preference pro saúdské produkty a firmy.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Těžební a ropné technologie

Saúdská Arábie disponuje mimo ropy také významným množstvím ložisek nerostů. Hodnota těchto doposud jen okrajově využívaných nerostných zdrojů je odhadována na 2,5 bilionu USD. Legislativní změny v odvětví průzkumu a těžby otevřely tento trh zahraničním společnostem. Očekává se významný růst tohoto sektoru a poptávka po technologiích pro průzkum, těžbu, logistiku a navazujícího zpracování surovin. Saúdská vláda preferuje spolupráci s firmami, které jsou ochotné k technologickému transferu.

► Průmyslové technologie, průmysl 4.0

Budování domácích průmyslových kapacit je jednou z hlavních priorit vládní strategie Vize 2030. Sektor průmyslu je ovlivňován vládními pobídkami, jejichž cílem je omezit závislost země na dovozech a vybudovat domácí sektor průmyslové výroby. V souvislosti s podporou těžebního průmyslu bude růst také poptávka po zpracování vytěžených surovin a vybudování celého hodnotového řetězce od vytěžené suroviny až po finální průmyslový produkt. Růst sektoru průmyslové výroby přesahuje každoročně v průměru 7,5 %.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Saúdská Arábie patří mezi top 5 zemí světa ve výši prostředků vynakládaných na obranu. Dlouhodobě na sektor obrany vynakládá 6-8 % HDP. Země je také druhým největším dovozcem vojenské techniky na světě. Vláda usiluje o budování domácí obranné výroby, vývoje a výzkumu. Do roku 2030 by polovina výdajů na obranu měla být vynaložena na produkci lokalizovanou v Saúdské Arábii. Největší šanci mají proto výrobci ochotní k tomuto charakteru spolupráce.

► Cestovní ruch, lázeňství, volný čas

Země prochází obdobím bezprecedentní společenské proměny a dříve rigidní regulace veřejného života přechází k umírněnému modelu. Vláda ohlásila investice ve výši 60 mld. USD do zábavy, kultury a sportu a zřídila Events Investment Fund (EIF), jehož cílem je rozvoj udržitelné infrastruktury pro kulturní, turistické, zábavní a sportovní akce v zemi. Velký potenciál růstu má e-gamingový sektor, který se těší štědré podpoře ze strany vlády.

► Zdravotnictví a farmacie

Populace Saúdské Arábie by se měla rozrůst z dnešních asi 35 mil. až na 45 mil. v roce 2050, také se bude prodlužovat střední délka dožití. V současné době je 58% populace mladší 35 let. Obyvatelstvo bude vzhledem ke stárnutí a životnímu stylu přinášejícímu civilizační choroby velmi závislé na kvalitním zdravotnictví. Zvýšená poptávka si vyžádá vysoké vládní i soukromé investice, což je velkou příležitostí i pro zahraniční firmy. Do roku 2030 hodlá vláda vynaložit na zdravotnictví více než 60 mld. USD.

► Civilní letectví, vesmír

Saúdská Arábie plánuje významné rozšiřování místní letištní sítě a kapacity stávajících letišť. Na počátku roku 2023 byl oznámen vznik nového národního leteckého dopravce Riyadh Air. Současně došlo k oznámení projektu přestavby a výrazného rozšíření rijádského letiště. Dojde k razantnímu zvýšení přepravní kapacity letiště u osob i přepravovaného nákladu. Celkové investice do civilního letectví do roku 2030 jsou plánovány ve výši 120 mld. USD. Plánované investice do sektoru civilního letectví otevírají příležitosti pro dodavatele letištních technologií, technologického vybavení logistických center a výcviku letištního a leteckého personálu.

► Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání

Saúdská Arábie je velmi bohatou zemí, čemuž odpovídají také štědrě dotované projekty z oblasti vědy, výzkumu a inovací. Věda, výzkum a inovace (VVI) mají pomáhat naplňovat vládní Vizi 2030, strategickou vizi rozvoje saúdské společnosti do roku 2030 založenou na diverzifikaci ekonomiky a snížení její závislosti na ropě, a sehrát hlavní roli při transformaci této velmi bohaté země směrem k udržitelné znalostní ekonomice. Co do počtu podaných patentů je Saúdská Arábie na předním místě mezi zeměmi arabského světa.

Více viz Mapa strategických příležitostí.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Kultura obchodního jednání v Saúdské Arábii má svá specifika. Řada prvků je podobných s ostatními zeměmi v regionu, přesto je dobré se s ní před cestou dobře obeznámit. Doporučujeme zejména obrátit se na dokument [Kultura obchodního jednání](#) zpracovaný MZV.

4.2 Oslovení

Na začátku je dobré oslovovat partnery jejich příjmením, avšak velice záhy se přechází na křestní jména. Je také vhodné použít profesních titulů (Dr. Prof., Mr. Chairman apod.). Při výměně vizitek je vhodné přijmout vizitku pravou rukou a pozorně ji prostudovat. Zásadně se při předávání vizitek je nutné vyhnout levé ruce, která je považována za rituálně nečistou.

Formální anglický pozdrav „How are you“ je při komunikaci v anglickém jazyce naprosto běžný, ba dokonce nutný. I přesto, že jednání budou probíhat v angličtině, je zdvořilé pozdravit arabsky, tedy *Salam Alejkum* („mír s Tebou“), potažmo na takovýto pozdrav od partnera odpovědět *Alejkum Salam*. Méně formální rozloučení zní *Masalama*.

V Saúdské Arábii je jazyková vybavenost na dobré úrovni. Zejména ve větších firmách většina pracovníků ovládá slušnou komunikační angličtinu. V případě vysoce postavených osob, které nestudovaly v zahraničí, je možné se setkat s nižší jazykovou vybaveností. Saúdská strana však nemá problém případného tlumočnicka zajistit. Otázku zajištění tlumočnicka je možné vznést před setkáním, ale spíše pokud zde je podezření, že saúdská firma nedisponuje mnoha jazykově vybavenými zaměstnanci.

4.3 Obchodní schůzka

Před samotným prvním setkáním je nezbytné, aby partner měl dostatečné informace o české firmě a projednávaném obchodním záměru. Tuto informaci je třeba zaslat písemně a včas před navrhovaným termínem setkání. Při absenci odpovědi je vhodné použít telefon, případně, pokud se podařilo získat mobilní kontakt, je neefektivnějším komunikačním prostředkem aplikace WhatsApp. Ideální je, jestliže českou firmu partnerovi může doporučit třetí strana, které partner důvěřuje.

Je vhodné saúdského partnera, na němž nám záleží, obdarovat. Vhodným dárkem je především český křišťál, nepříjemné jsou jakékoliv dárky s náznaky křesťanské či jiné než islámské náboženské symboliky a nedostatečně oděnými ženami. Saúdský partner uvítá rovněž informace o ČR, je však třeba dávat pozor, aby případné informační materiály či publikace neobsahovaly nadměrné množství zobrazení náboženských křesťanských staveb a symbolů, nepříjemné jsou publikace se zaměřením na židovskou symboliku či židovské památky v ČR. O případné výměně darů je možné komunikovat s personálem předmětné osoby.

V případě pracovního oběda či večeře v typicky saúdské restauraci či domácnosti se můžete setkat s některými specifiky. Typické uvítací občerstvení je světlá káva dolévaná do malého šálku, potom malý šálek s ouškem sladkého čaje a někdy také datle. Nejslušnější je si kávu nechat dolít, ale ne více než třikrát. Kávu vždy dolévá obsluha. Pokud další kávu již nechceme dolévat, krátce pokýváme šálkem v prstech ze strany na stranu. Šálek se drží pravou rukou.

Pravou rukou se zásadně konzumují jakékoliv nápoje či potraviny, levá ruka se zásadně nepoužívá. To je důležité brát na zřetel např. zejména při typické arabské večeři, kdy se hoduje na zemi rukama bez použití příborů. Zde je na místě upozornit rovněž na dostatečnou hygienu nohou a kvalitní ponožky, neboť se často stoluje i ve stanu vsedě na zemi na kobercích a zásadně se zutými botami.

Jednání je dobré naplánovat do takových hodin, kdy neprobíhají modlitby. Saúdský partner uvítá, pokud sami berete na zřetel časy modliteb a požádáte o přerušeni nedokončeného jednání, abyste umožnili saúdskému partnerovi odebrat se na modlitbu (cca 30 minut). Rovněž není vhodné jednání protahovat nad obvyklou pracovní dobu. Na druhou stranu je saúdský partner namnoze ochoten jednat např. při večeři ve večerních hodinách, na evropské poměry dokonce někdy až neobvykle pozdních.

Je třeba brát na zřetel, že v arabských zemích je vzájemná vzdálenost komunikujících osob kratší než v Evropě. Dlouhé držení ruky hostitelem při vítání je výraz pohostinnosti. Může dojít i k tomu, že Vás saúdský partner provází společností a drží Vás za ruku – i to je výrazem přátelství k Vám, aniž by v tom měly být hledány jakékoliv jiné úmysly. Vysloveným projevem přátelství je objetí a s krátkým dotekem oběma tvářemi. V případě, že se ženy účastní jednání, je vhodné při představování počkat, zda žena ruku nabídne. V opačném případě ženu je možné pozdravit s položením pravé ruky na srdce.

Saúdsští obchodníci mají dobrý instinkt pro kvalitu nabídky a řadu osvědčených způsobů, jak tlačit na cenu. Často i po uzavření smlouvy argumentují uměle navýšenými administrativními poplatky, či se snaží získat další slevu. Někdy se mohou neočekávaně vyskytnout období, kdy saúdský partner dlouho nehradí faktury. Výjimkou není ani platba 18-24 měsíců po splatnosti. Nejčastěji se tak děje u firem navázaných na státní projekty, kde jsou příčinou právě zpožděné platby od státu.

Osobní charakter obchodních kontaktů znamená, že nezůstává jen u jednoho jednání, naopak se předpokládá více setkání za účelem shody nad všemi detaily. Jednání se často vracejí zpět již k uzavřeným tématům, a to často za účelem vyjednání lepších podmínek. Obchodní jednání je v první řadě společenským aktem, až v druhé řadě obchodní záležitostí. Není tedy dobré na rychlost jednání tlačit.

Je nanejvýš vhodné neztrácet vnější znaky pozitivních emocí a rozhodně nedávat najevo frustraci, vztek či netrpělivost. Všechny negativní projevy podkopávají pozici při jednání a potenciálně uzavírají dveře úspěšnému obchodu. Je vhodné za vyřčenými slovy a gesty hledat pravé významy, a zároveň si osvojit zvyk taktéž nehovořit přímo, zejména pokud by řečené mohlo vyznít jako kritika.

V Saúdské Arábii je alkohol přísně zakázáno dovážet i prodávat. Téma alkoholu důrazně doporučujeme nevznášet. V případě návštěvy saúdských partnerů v ČR je možné počkat na jejich signál zájmu o zařízení, kde se alkoholické nápoje servírují, avšak není vhodné o tématu začínat, pokud vztah s partnery na této bázi není ještě navázán.

Etiketa oblékání na pracovní jednání se v zásadě neliší od evropské, tedy oblek s kravatou, při významných jednáních či večerních příležitostech tmavý oblek. Ženy, včetně cizinek donedávna musely nosit dlouhý černý splývavý plášť, tzv. abāju. Cizinky tento již nemusí nosit, ani zakrývat vlasy šátkem, avšak doporučuje se jí stále mít v záloze, např. pokud je protějšek konzervativního založení.

Počet členů jednacího týmu záleží především na velikosti české firmy. V ideálním případě by měl být složen z obchodního ředitele a alespoň jednoho technického pracovníka, který je schopen podat podrobné informace o technických detailech nabízeného produktu. Věk a genderové složení týmu nehraje zásadní roli.

V Saúdské Arábii je možné být pozván do domu nebo na farmu partnera za městem. Jedná se o součást širokého pojetí pohostinnosti, které je jedním ze základních kamenů saúdské kultury. Je vhodné partnera obdarovat, viz výše. V případě návštěvy domácnosti lze čekat, že členky českého týmu budou ve vší slušnosti odvedeny do ženské části domu za účelem socializace se ženskou částí rodiny. Segregace mužů a žen je stále praktikována ve velké části místních domácností.

4.4 Komunikace

V Saúdské Arábii je jazyková vybavenost na dobré úrovni. Zejména ve větších firmách většina pracovníků ovládá slušnou komunikační angličtinu. V případě vysoce postavených osob, které nestudovaly v zahraničí, je možné se setkat s nižší jazykovou vybaveností. Saúdská strana však nemá problém případného tlumočnicka zajistit. Otázkou zajištění tlumočnicka je možné vznést před setkáním, ale spíše pokud zde je podezření, že saúdská firma nedisponuje mnoha jazykově vybavenými zaměstnanci.

Při jednání se saúdským partnerem je zvykem nejprve zahájit rozhovor obecnými tématy, např. o klimatických podmínkách, o sportu, o významných událostech v zemi či světě, je však vhodné se zdržet jakýchkoliv kritických komentářů k odlišnostem způsobu života a myšlení v Saúdské Arábii, saúdský partner rovněž nebude kritizovat způsob života a myšlení v ČR. Obecně však lze konstatovat, že saúdský partner bude odmítat islamistický terorismus, resp. jakékoli formy politicky zaměřeného terorismu. Je nutné si též uvědomit, že současná vládní garnitura proti islamistickému terorismu v zemi intenzivně bojuje. Je rovněž zdvořilé se zeptat na rodinu, pokud již partnera a jeho rodinné poměry známe.

Fáze „Small Talk“ bývá obecně delší, než tomu bývá v Evropě a rámuje jednání jak na jeho počátku, tak na konci. Obecně je dobré přistupovat k jednání pozitivně, zdržet se přímé kritiky, a zejména se v žádném případě nenechat unést emocemi, dochází okamžitě ke „ztrátě tváře“ a vzniklé škody se jen velice obtížně napravují. Je dobré se vyvarovat jakékoli kritiky poměrů a způsobu života v Saúdské Arábii, dále pak není dobré jakkoli kritizovat náboženství, nejlépe je vyhnout se náboženským a politickým tématům zcela.

V Saúdské Arábii je stále ještě velmi důležitá osobní přítomnost při uzavírání obchodu. Pravidelná osobní setkání jsou absolutně nezbytná pro získání důvěry partnera a pro zdárné uzavření a pokračování obchodu. Pro navázání prvního kontaktu je vhodný formální dopis. Následná komunikace se vede především na úrovni sociálních sítí, Saúdi převážně používají WhatsApp, ale i Snapchat.

4.5 Doporučení

Základní zásady při jednání se saúdskými partnery, jejichž respektování napomůže prosazení obchodního záměru:

- 1 Navázat s partnerem osobní vztah (zjistit jeho záliby, pozvat jej do ČR, zde se mu řádně věnovat).
- 1 Vždy se usmívat, být zdvořilí a příjemní.
- 1 Nestěžovat si kvůli maličkostem.
- 1 Kritiku udělat nepřímou a vyhnout se konfrontaci.
- 1 Nikdy nedávat najevo rozčilení – hrozí ztráta respektu partnera.
- 1 Nesnažit se očividně o získání výhody před partnerem – je třeba být kooperativní a spolupracovat. Jedna vyhraná bitva může někdy prohrát válku.
- 1 Nespěchat. Pozvolné jednání od obecných věcí ke konkrétním pomůže partnerovi lépe se vyznat v návrzích.
- 1 Počítat s průtahy - zakalkulovat je do programu.
- 1 Dobře připravit projekt a být v argumentaci konkrétní. Saúdi mívají dobrý přehled o konkurenčních projektech (výrobcích) a v oceňování výhod jsou velmi pragmatičtí.
- 1 Vždy kalkulovat se slevami, provizemi a průtahy při placení. Cenový faktor je na místním trhu rozhodující a je často fatální pro dodavatele příliš kvalitního (a tedy drahého) zboží.
- 1 Počítat s možností, že saúdská strana nevyvine potřebnou aktivitu. Pokud je to možné, je často efektivnější odvést práci za druhou stranu.

4.6 Státní svátky

Hlavní náboženské svátky Eid al Fitr, Eid al Adha a postní měsíc ramadán se řídí lunárním kalendářem tzv. Hijri. Jejich přesný začátek je určen na základě pozorování měsíce, proto je možné, že se jejich skutečné datum o jeden den posune.

Kromě svátků má sváteční atmosféru také celý místní devátý měsíc zvaný ramadán, kdy se pravověrní muslimové přes den postí, tedy nejedí, nepijí a nekouří, což by v tomto období neměl na veřejnosti činit ani evropský návštěvník. Večer pak bohatě hodují. Stejně tak první polovina místního dvanáctého měsíce, kdy se organizuje výroční pouť do Mekky zvaná hadždž, které se muslim musí zúčastnit alespoň jednou za život. V době hadždže a ramadánu je lépe neorganizovat žádná obchodní jednání, pokud to saúdský partner sám nenavrhne. Denní rytmus místních obyvatel bývá převrácený, tedy pokud vůbec komunikují, bývá tomu v pozdních nočních a brzkých ranních hodinách.

Státní svátky v roce 2024

- 1 Den založení (Foundation Day) - 22.2.
- 1 Posvátný měsíc Ramadán 9.3. - 8.4.
- 1 Eid al Fitr - 10. - 14.4.
- 1 Eid al Adha - 15. - 19.6.
- 1 Národní den (National Day) - 23.9.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Z obchodního hlediska lze Saúdskou Arábii rozdělit na tři oblasti: Džidda na západním pobřeží a její okolí, jako hlavní obchodní centrum země, Rijád, který je hlavním a také největším městem s cca 8 mil. obyvatel, a oblast severovýchodního pobřeží - souměstí Dammam, Dhahran a Al Khobar, kde je soustředěn průmysl navazující na těžbu ropy a nerostů a také areál společnosti Saudi Aramco.

Distribuční a prodejní kanály odpovídají nejrozvinutějším ekonomikám. V maloobchodě jsou běžné velké hypermarkety a nákupní centra s obchody a butiky všech světových značek. Ve velkoobchodě převládají velcí dovozci a distributoři, většinou velké rodinné holdingy, které se kromě obchodu specializují též na řadu dalších činností - výrobu, stavebnictví atd.

Ačkoli je možné, aby místní firmy byly zcela vlastněné zahraničním subjektem, specifika místního trhu i zdárné zdolání místních administrativních překážek jdou nejlépe s lokálním vhladem. Stejně tak pro distribuci na trhu je lepší použít lokálního partnera s kvalitními kontakty v celé zemi.

V případě reprezentování zahraničního subjektu místním zástupcem se uzavírá tzv. zastupitelská smlouva, která musí být registrována u ministerstva obchodu (Ministry of Commerce). Řada místních firem vychází ze vzoru smlouvy vypracovaného ministerstvem a odvolává se na její obligatorní charakter. Důvodem je zejména skutečnost, že zvýhodňuje práva zástupce a zakotvuje pro zástupce tzv. "reasonable compensation" v případě rozvázání smlouvy. V saúdské obchodní právu však tato povinnost zakotvena není, a proto se doporučuje tuto podmínku ze smlouvy vypustit nebo ji blíže specifikovat, aby se předešlo případným nedorozuměním.

Exklusivita obchodních zástupců není povinná. Řada místních firem ji však vyžaduje nebo se snaží, aby ministerstvo obchodu nezaregistrovalo další zastupitelskou smlouvu pro stejného zahraničního dodavatele. V tomto případě se doporučuje obejit požadavek exkluzivity jejím omezením na region, či město a dále na vybranou část výrobního portfolia firmy (pokud její aktivity zahrnují více oborů). Ministerstvo však vyžaduje exkluzivitu u dovozu a distribuce léků. U dovozu léků zákon též stanoví, že provize agenta nesmí být vyšší než 15 %.

Angažování několika zástupců je praktické i z hlediska velké vzdálenosti mezi jednotlivými obchodními oblastmi a jejich etnickými (kmenovými) rozdílnostmi.

Více informací k celním sazbám viz [Celní sazby](#)

Dokumenty vyžadované při dovozu

Obchodní faktura, certifikát o původu zboží, konosament nebo letecký nákladní list, pojistný certifikát, balící list a prohlášení o shodě jsou dokumenty požadované při dovozu. Od přijetí do WTO se též zjednodušily celní formality, a proto faktura a certifikát o původu již nemusí být superlegalizovány zastupitelským úřadem KSA v zemi vývozu. Vývozce též může prodávat své zboží přímo a ne cestou autorizovaného distributora, jak tomu bylo dříve. Snahou saúdské vlády je procesy v maximální možné míře digitalizovat.

Každý výrobek musí být doprovázen tzv. Certificate of Conformity, který potvrzuje, že je výrobek v souladu s normami saúdského trhu, které vyhláší [Saudi Arabian Standard Meteorology and Quality Organisation \(SASO\)](#). Přehled místních norem je uveden na internetové adrese www.saso.org.sa. Importér musí vložit veškeré tyto dokumenty do systému [SABER](#). Zde je také seznam organizací, jejichž Certificate of Conformity SASO uznává. Saúdstí partneři se často snaží přenést odpovědnost za registraci v SABER na své partnery. Toto není technicky možné z důvodu nutnosti registrovat přes saúdský IČ.

Zvláštnímu kontrolnímu režimu podléhá dovoz potravin a léků, zejména pokud jde o jejich obaly (označení výrobku a jeho složení musí být v arabštině), způsob přepravy a dovozní kontrolu kvality a požadavky na trvanlivost. Dovozy léků a potravin (včetně živých zvířat) řídí tzv. [Saudi Food and Drug Authority \(SFDA\)](#), která je propojena s celními orgány, referenčními laboratořemi, SASO a příslušnými ministerstvy. SFDA v současné době přejala od SASO i tvorbu norem pro dovoz potravin a léků.

Veškerá zvířata, tedy např. i kuřata, musí být zabita v souladu s náboženskými pravidly a mít certifikát tzv. „halal potravin“. Platí rovněž přísný zákaz dovozu vepřového masa a alkoholických nápojů.

Dovoz zdravotnického zařízení podléhá pravidlům a normám Ministerstva zdravotnictví - Ministry of Health - [Medical Supply Department](#) a zejména Saudi Food and Drug Authority, která certifikuje zdravotnické prostředky ([SFDA](#)).

Některé položky je zakázáno dovážet. Kromě alkoholických nápojů a vepřového masa je zakázáno dovážet pornografický materiál,

produkty s náboženskou symbolikou jiných náboženství než islám (povolena 1 bible pro osobní potřebu) a zboží izraelského původu.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Vstup zahraničního kapitálu v jednotlivých případech schvaluje a zároveň podporuje ministerstvo pro investice (MISA). Podrobnosti jsou uvedeny na jeho [webu](#), kde jsou rovněž specifikovány obory, které jsou zatím pro zahraniční investory uzavřeny. Jejich seznam je vládními rozhodnutími postupně redukován (viz [List of businesses prohibited for foreign investments](#)).

Sto procentní podíl cizího kapitálu v podniku je možný a repatriace fondů, zisku a platů není omezena, ale podléhá srážkové dani.

Saúdský zákon o obchodních společnostech, který vstoupil v platnost v roce 2016, je hlavním právním předpisem upravujícím chování společností v Saúdské Arábii. Základní formy vlastnictví (stručný souhrn, blíže viz web MISA):

- 1 společnost s ručením omezeným - LLC, tj. limited liability company - min. 2 společníci - 100% zahr. vlastnictví - min. vklad 500 000 SAR
- 1 společný podnik - JSC, tj. joint stock company - min. 5 společníků - min. vklad 2 mil. SAR (pokud veřejně nabízené akcie, pak 10 mil. SAR) - cizinci z GCC max. podíl 25 % - vlastnictví cizincem nad 51 % pouze u společností s kapitálem nad 20 mil. SAR
- 1 kancelář časově omezená na realizaci projektu - project branch office - 100% zahr. vlastnictví - min. vklad není požadován
- 1 kancelář trvalá - permanent branch office - 100% zahr. vlastnictví - min. vklad 500 000 SAR

V dubnu 2022 saúdské ministerstvo investic oznámilo přípravu nového investičního zákona, který zajistí rovné zacházení s místními a zahraničními investory, pokud jde o přímé investice v Saúdské Arábii. Cílem zákona je podpořit zásadu konkurenční neutrality a spravedlnosti a zajistit rovné příležitosti při zacházení s přímými investicemi veřejných a soukromých investorů. Podle návrhu zákona budou zahraniční investoři požívat zacházení bez jakékoli diskriminace - budou mít svobodu řídit, prodávat a disponovat svými ekonomickými projekty a vlastnit nemovitosti, které jsou nezbytné pro zajištění hladkého provozu ekonomického projektu. Zahraniční investoři budou dále moci uzavírat obchodní smlouvy a nabývat, likvidovat nebo prodávat jakékoli společnosti. V zákoně jsou ustanovení o převodu finančních prostředků ze Saúdské Arábie, včetně převodu výnosů a zisků z hospodářského projektu. Místní i zahraniční investoři budou podléhat stejným požadavkům na schválení v jednotlivých odvětvích, pokud jde o licence a registraci, jakož i o schválení nebo povolení pro určité hospodářské činnosti nebo zvláštní ekonomické zóny.

5.3 Marketing a komunikace

Formy propagace, marketingu a reklamy odpovídají rozvinutým ekonomikám a využívání hromadných sdělovacích prostředků pro propagaci je zcela běžné. Pro uvedení zejména spotřebního zboží na trh je nutno investovat prostředky do reklamy, pro prosazení zboží do obchodních sítí (zejména FMCG – Fast Moving Consumer Goods, rychloobrátkové spotřební zboží) je nutno počítat stejně jako na ostatních rozvinutých trzích s náklady na slevové akce, na propagaci v letáčích vydávaných obchodní sítí apod.

Při oslovení cílové skupiny spotřebitelů je nezbytné počítat s demografickým složením obyvatelstva - 60 % obyvatel je do 30 let. Reklamní kampaně bývají agresivní a sofistikované.

Z důvodu silně zakořeněné tradice nebo trestnosti je však mnoho témat nepoužitelných, například z politiky, cizího náboženství, sexu nebo konzumace alkoholických nápojů a vepřového masa. Dále se nepoužívá řada metod z oblasti přímého marketingu, např. osobní prodej po domácnostech (respektování soukromí obydlí) a distribuce letáků pomocí pošty - státní pošta není doručována do jednotlivých domů a bytů ale pouze na PO Boxy. Balíková dovoška je možná pouze při kurýrních zásilkách soukromých firem jako DHL, TNT, Aramex apod. Při marketingových akcích je nezbytné respektovat z důvodu místního výkladu a praktikování islámu a zákazu jakékoli pracovní a veřejné činnosti v dobách modliteb.

V současné době většina firem využívá kombinaci různých druhů reklamy jako je rádio, televize (zejména satelitní), deníky, billboardy a předváděcí akce, např. s nákupních střediscích.

Saúdský reklamní trh se rychle rozvíjí, příjmy z reklamy mají v příštích 5 letech zaznamenat meziroční nárůst o 20 %. V posledních letech, tak jako ve zbytku světa a s ohlasem na výrazně mladou populaci, prudce stoupá vliv sociálních sítí, zejména Snapchat, Instagram a Twitter. Tato reklama také bývá méně regulovaná a regulovatelná. Influenceři jsou často hosty významných firemních akcí (otevírání autosalonů, apod.).

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Saúdskoarabská vláda nezaručuje stejná práva na duševní vlastnictví nebo stejný rozsah ochrany, jaký společnosti očekávají na západních trzích. Většina práv musí být registrována v zemi podle místních zákonů, aby mohla být vymáhána. Řídícím úřadem je Saúdský úřad pro duševní vlastnictví ([Saudi Authority for Intellectual Property](#)), který integruje registraci a správu všech předmětů ochrany duševního vlastnictví, zejména patenty, ochranné známky, topologie polovodičových prvků, rostlinné odrůdy, průmyslové vzory apod.

Saúdská Arábie přijala jednotný zákon o ochranných známkách Rady pro spolupráci v Zálivu (GCC) (účinný od září 2016) a je také členem patentového zákona GCC a celního zákona GCC, což pomáhá harmonizovat postupy v oblasti duševního vlastnictví v Saúdské Arábii, Kuvajtu, Kataru, Ománu, Bahrajnu a Spojených arabských emirátech. Registrace patentů se v Saúdské Arábii uděluje na základě principu "first-to-file", stejně jako registrace ochranných známek.

Doporučuje se před uvedením svých výrobků nebo služeb na trh zvážit získání patentové ochrany a ochrany ochranných známek. Doporučujeme svěřit proces registrace ochranných známek a dalších chráněných předmětů duševního vlastnictví renomované právní kanceláři, stejně jako případné vymáhání vyplývající z porušení těchto práv.

5.5 Trh veřejných zakázek

Saúdská Arábie umožňuje všem řádně registrovaným společnostem účastnit se vládních výběrových řízení. Zahraniční dodavatelé, kteří ještě nemají licenci od ministerstva investic jako zahraniční investoři, musí získat dočasnou registraci od ministerstva obchodu nebo využít saúdského agenta, který je registrován na ministerstvu obchodu, aby jejich jménem vyhledával obchodní příležitosti.

Saúdskoarabská vláda směřuje k centralizovanějšímu systému zadávání veřejných zakázek, v němž se od dodavatelů bude očekávat, že budou uvádět míru zapojení místní produkce a s postupem času se tak zvýší uplatnění místní produkce v rámci veřejných zakázek. V roce 2018 spustilo ministerstvo financí elektronický systém veřejných zakázek (portál Etimad) (<https://portal.etimad.sa>), který má konsolidovat a usnadnit proces podávání nabídek a zadávání veřejných zakázek pro všechny vládní sektory. S cílem dále zjednodušit postupy zadávání veřejných zakázek a zvýšit transparentnost přijala saúdská vláda v roce 2019 novelizovaný zákon o vládních tendrech a veřejných zakázkách (GTPL), který upravuje dlouhodobé a krátkodobé obchodní dohody mezi soukromými subjekty a vládními subjekty.

Zákon GTPL potvrzuje, že všechny vládní nabídky musí být oznámeny v úředním věstníku Umm al-Qoura (arabsky), ve dvou místních novinách a také v elektronických médiích. Neexistuje žádná ústřední komise pro výběrová řízení a každá vládní agentura má vlastní plnou zadávací pravomoc. Obecně platí, že všechny vládní zakázky musí být vypsané na portálu Etimad; to platí například v odvětví zdravotnictví, kde na centralizovaný proces zadávání veřejných zakázek dohlíží National Unified Procurement Company, a v odvětví obrany, kde General Authority for Military Industries řídí aktivity Saúdské Arábie v oblasti zbrojních zakázek.

Zahraniční firmy, které se hodlají účastnit příslušných tendrů, musejí být nejprve zaregistrovány u orgánu vypisujícího tendr (ministerstvo, místní samospráva, státní agentury) a projít obecnou předkvalifikací. U veřejných prací musí kontraktor získat příslušný stupeň kvalifikace (třídu) u Ministry of Municipality and Rural Affairs. Když dojde k vypsání tendru, příslušná organizace je následně sama osloví k předložení nabídky. Zákon totiž stanoví, že příležitost k účasti na státních zakázkách dostanou všechny "kvalifikované" společnosti. Minimální počet oslovených je 3, v případě stavebních prací 5. Zakázky do 1 mil. SAR (200 tis. EUR) je možné udělit bez výběrového řízení. V případě nákupu zbraní o "kvalifikovanosti" výrobce rozhoduje předseda vlády. Některé rezorty (např. ministerstvo zdravotnictví v případě nákupu léků) každoročně aktualizují seznam firem, které se mohou státních zakázek zúčastnit (tzv. "eligibility").

Zákon GTPL vyžaduje, aby byly při zadávání veřejných zakázek upřednostňovány saúdské osoby, podniky a další dodavatelé, jejichž většinovým vlastníkem je Saúdská Arábie. Rovněž upřednostňuje výrobky saúdského původu, které splňují požadavky veřejné zakázky. Kromě toho Saúdská Arábie při zadávání veřejných zakázek upřednostňuje výrobky ze zemí Perského zálivu. Tyto položky mají až desetiprocentní cenové zvýhodnění oproti výrobkům ze zemí mimo Záliv ve všech vládních zakázkách, kterých se účastní zahraniční dodavatelé. Na základě několika královských dekrétů jsou při zadávání státních zakázek výrazně zvýhodněny společnosti státních příslušníků zemí GCC. Zahraniční dodavatelé, kteří se účastní státních zakázek, jsou povinni zavést školicí programy pro saúdské státní příslušníky. V roce 2021 saúdská vláda oznámila, že od roku 2024 přestane uzavírat smlouvy se zahraničními společnostmi, pokud jejich regionální centrála nebude sídlit v Saúdské Arábii.

I přes nezbytnost předchozího zápisu na seznam jednotlivých ministerstev (vendor list) bývá většina velkých tendrů dvoukolová. První kolo, tzv. "beauty contest", slouží k vyřazení uchazečů, kteří nesplňují požadavky na finanční přiměřenost, technickou kvalifikaci či nemají požadované reference předchozích zakázek srovnatelných s vypsáním tendrem. V druhém kole jsou vybraní uchazeči vyzváni k předložení technické a finanční nabídky (předkládají se zvlášť v zalepených obálkách). Spolu s nabídkou je vyžadována nabídková záruka "bid bond" ve výši 2 % z hodnoty nabídky, který musí být vystaven nebo potvrzen saúdskou bankou nebo pojišťovnou akreditovanou u centrální banky. Bid bond musí být vrácen nabízejícímu do 7 dnů od uplynutí jeho platnosti.

Zahraniční firma, která nemá v zemi pobočku a získala kontrakt, si musí do 30 dní od udělení zakázky zaregistrovat tzv. "temporary branch". Případné spory řeší tzv. [Board of Grievances](#).

České firmy byly v minulosti opakovaně cílem pokusů o podvod, kdy jim subjekty, vydávající se za saúdské konzultanty, či přímo zástupce státních orgánů, nabízely účasti, či přímo oznamovaly výhry v tendrech. Ve většině případů se jedná o záminku, jak vylákat z českých firem peníze za různé fiktivní administrativní poplatky. Doporučujeme kontaktovat obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rijádu pro ověření existence a důvěryhodnosti takových nabídek.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební podmínky jsou, vzhledem k rozvinutému bankovnímu a finančnímu sektoru s přítomností jak zahraničních bank, tak zahraničního managementu v místních bankách, na standardní světové úrovni. Běžně používaným zajištěním je akreditiv, finanční převody jsou relativně rychlé.

Platební morálka závisí zejména na celkové ekonomické situaci. V případě plateb státu kontraktorům státních zakázek se s ohledem na ekonomickou situaci v minulosti staly případy, kdy platby proběhly až dva roky po splatnosti. Stejně tak soukromé společnosti, jejichž činnost je z velké míry závislá na platbách z veřejného sektoru, mohou někdy hradit takto pozdě. Platební morálka v ostatních případech bývá poměrně dobrá.

Spory řeší podle saúdského práva tzv. Board of Grievances (zvláštní tribunál určený pro řešení určitých typů sporů, např. mezi kontraktorem a státem v případě státních zakázek a sporů zahraničních subjektů s místními partnery). Tato instituce potvrzuje též rozsudky zahraničních arbitráží.

V roce 2014 byl založen SCCA (Saudi Center for Commercial Arbitration), který je nezávislým rozhodčím soudem pro obchodní spory. Jedná se pravděpodobně o nejlepší variantu mimosoudní arbitráže a mediace. Jeho rozhodnutí jsou pak přímo vykonatelná.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup na území SAU je nutné vízum. V říjnu 2019 byla zavedena turistická víza, která je možné použít i pro obchodní jednání. Vízum se vyřizuje zcela elektronicky. Pro cesty do Saúdské Arábie je vhodné sledovat aktuální doporučení na stránkách MZV a velvyslanectví ČR v Rijádu. Ostatní typy víz je nutné získat prostřednictvím Velvyslanectví Saúdské Arábie v Praze.

Kontakty:

Královské velvyslanectví Saúdské Arábie

angl. Royal Embassy of Saudi Arabia

Korunovační 622/35, 160 00 Praha 6 - Bubeneč

tel. 257 316 606, 257 316 597

fax 257 316 593

e-mail: resac@saudiembassy.cz

Údaje jsou aktualizovány na www.mzv.gov.cz - Diplomatické úřady - Cizí úřady v ČR - Přehled úřadů cizích zemí pro českou republiku - S - Saúdská Arábie.

Do SAU je zakázán dovoz alkoholu, drog, podezřelých léků, vepřového masa, zbraní, pornografie a materiálů za účelem propagace jiného než islámského náboženství. Bibli lze dovézt pouze pro osobní potřebu, dovoz většího množství této a jí podobných publikací je považován za dovoz za účelem propagace a hrozí za něj přísné tresty. Je ilegální a přísně trestáno alkohol a pornografii nejen dovážet, ale i vlastnit.

Vstup na území SAU pod vlivem alkoholu může mít nepříjemné následky v podobě přísného trestu. Homosexuální chování vč. homosexuálního pohlavního styku je ilegální a může vést až k trestu smrti. Při cestování po SAU je striktně zakázán nemuslimům vstup do měst Mekka a hlavní mešity ve městě Medína. Dále je zakázáno fotografování a filmování osob bez jejich svolení a objektů významných pro bezpečnost státu. Během postního měsíce ramadánu je zakázána konzumace jídla, pití a kouření na veřejnosti přes den (od úsvitu do soumraku).

Obecná kriminalita je nízká, opatrnost je na místě pouze při pobytu např. na tržištích (súcích) v době nejvyšší návštěvnosti, kde se cizinec pohybuje na malém prostoru v davu. Stejně jako např. v Praze i jiných velkých evropských městech je třeba dávat pozor na kapsáře, kteří se zaměřují zejména na krádeže mobilních telefonů. V zaparkovaných autech není vhodné ponechávat věci na očích kolemjdoucích. Auta je nutno při parkování zamykat.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zahraniční společnost, která v zemi zřídí svoji pobočku, společnost s ručením omezeným, či akciovou společnost může zaměstnávat místní i cizince. V zemi probíhá postupně program tzv. "saúdizace" - Nitaqat program, který stanovuje systém kvót minimálního podílu saúdských zaměstnanců. Kvóty jsou stanovené s ohledem na obor činnosti a velikost firmy (malé firmy mají nižší procentní kvóty než velké), takže je nyní celkem cca 200 rozdílných kategorií kvót. V posledních letech práce v některých sektorech již podléhá plné saúdizaci.

Mzdy a platy nepodléhají dani z příjmu, ale odvádí se z nich sociální pojištění tzv. GOSI (General Organisation for Social Insurance). V případě zaměstnání Saúdů se odvádí GOSI ve výši 21,5 % (zaměstnavatel 11,75 % a zaměstnanec 9,75 %). Za zahraniční zaměstnance se odvádí zaměstnavatel GOSI ve výši 2%. Lékařská péče je pro Saúdy zdarma a zdravotní pojištění zahraničních zaměstnanců zajišťuje zaměstnavatel s tím, že pojištění ostatních členů rodiny je považováno za zaměstnanecký benefit.

Minimální měsíční mzda v soukromém sektoru není stanovena, ve veřejném sektoru je minimální mzda 3000 SAR (800 USD). Průměrná měsíční mzda v soukromém sektoru se pohybuje kolem 4 000 - 5 000 SAR. (řidič - 2 000, účetní - 4 000, stavební inženýr 7 500, stavební manažer 15 000 SR.). Minimální mzda se také liší dle sektoru a dle toho, zda se jedná o saúdského či zahraničního občana.

Rozvazování pracovního poměru s místními silami je všeobecně riskantní, zejména bez konzultace s právníkem. Pracovní vztah upravuje tzv. "Labour and Workmen Law" - Royal Decree No. M/21 of 1389 H. Pracovní smlouva musí být písemná, v arabštině a dvou originálech. Před soudem však ob stojí v případě sporu i ústně uzavřená pracovní smlouva. Podmínky uzavřené v pracovní smlouvě nesmějí být v rozporu se zákony.

Základní podmínkou zaměstnání v SAU je patronát zaměstnavatele, tzv. sponzora. Bez existence sponzora - a tedy pracovní smlouvy a jeho pozvání - nelze získat saúdské vízum za účelem zaměstnání. Pracovní smlouvy jsou obvykle jedno- až dvouleté a při spokojenosti zaměstnavatele je obvykle nabízeno další jednoleté prodloužení. Zaměstnavatel je povinen zaměstnance zdravotně pojištit. Doba dovolené se obvykle pohybuje mezi 40 až 49 dny, do nichž se započítávají i víkendy (pá, so) či svátky (eidy).

Je obvyklé, že sponzor poskytuje zaměstnanci ubytování (vč. nákladů na spotřeby energií) a dopravu na pracoviště. Ve zdravotnictví je ubytování obvykle nabízeno ve vlastních prostorách uvnitř nemocnic, kde platí relativně přísná pravidla (limitovaný večerní návrat do ubytovacích prostor, zákaz návštěv opačného pohlaví apod.). Pokud není sponzor schopen zajistit vlastní ubytování, dává zaměstnanci k dispozici jednorázovou sumu na ubytování. V případě středních a vyšších manažerských funkcí dává sponzor obvykle rovněž jednorázový příspěvek na pořízení automobilu. Sponzor zpravidla nekontroluje, zda jakýkoliv jím poskytnutý příspěvek zaměstnanec využil plně či jen zčásti. V případě možnosti ubytování mimo areál zaměstnavatele je vhodné (až nutné s ohledem na bezpečnost, místní zvyklosti a životní styl) ubytování v compoundech západního typu. Sponzor rovněž poskytuje zaměstnanci minimálně jednu zpáteční letenku ročně pro cestu domů (v některých případech i finanční částku, jejíž přímé využití nekontroluje).

5.9 Veletrhy a akce

V Saúdské Arábii se koná řada oborových veletrhů, které postupně překračují lokální charakter a získávají regionální význam. Z hlediska vstupu na trh se jedná o velice vhodnou příležitost oslovit potenciální partnery k prezentaci svých produktů a služeb.

Z nejvýznamnějších veletrhů je možné jmenovat:

World Defense Show - obranný sektor

LEAP - ICT, AI, Blockchain

Big 5 Saudi - stavebnictví

Saudi International Airshow - civilní a vojenské letectví

Intersec - bezpečnost, obrana, požární ochrana, kybernetická bezpečnost

Riyadh Travel Fair - cestovní ruch

Global Health Exhibition - zdravotnictví

Saudi Agriculture - zemědělství a potravinářství

Biban - technologie, inovace

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Saúdské Arábii:

Embassy of the Czech Republic

Saad Bin Gharir Street
Al Nuzha District
Riyadh
Kingdom of Saudi Arabia

Plánek a podrobnosti o úředních hodinách: viz www.mzv.gov.cz/riyadh

Poštovní adresa:

Embassy of the Czech Republic
P.O. Box 94305
Riyadh 11693
Kingdom of Saudi Arabia

telefon: 00966 11 4503617-19

fax: 00966 11 4509879

e-mail: riyadh@mzv.gov.cz, konzulární a vízový úsek: riyadh.consulate@mzv.gov.cz, ekonomický a obchodní úsek: riyadh.commerce@mzv.gov.cz

Provozní doba velvyslanectví: neděle - čtvrtek 08:00 - 16:00

Z letiště a na letiště se lze jak v Rijádu, tak v ostatních městech dopravit pouze taxislužbou. Veřejná hromadná doprava, akceptovatelná pro evropského cestovatele, neexistuje. Cena za taxi z letiště v Rijádu na zastupitelský úřad resp. do centra města by se měla pohybovat kolem 70 - 100 SAR. V nejlepších hotelích je možno si sjednat dopravu hotelovým mikrobusem zdarma, zvláště pak pro větší počet osob cestujících společně. V zemi funguje spolehlivě služba Uber, či její obdoby jako Careem či Bolt.

Honorární konzulát Džidda

Vedoucí úřadu:

Hussein Shobokshi
funkce: honorární konzul

Sídlo:

Honorary Consulate of the Czech Republic
18 Hussain Shobokshi Street
Al Hamra District
Jeddah

Poštovní adresa :

Honorary Consulate of the Czech Republic
18 Hussain Shobokshi Street
Al Hamra District
P.O.Box 16286
Jeddah 21464
Saudi Arabia

telefon: 00966 12 6684 568

fax: 00966 12 6681 368

e-mail: jeddah@honorary.mzv.cz, crhcjed@gmail.com

web: www.crhcjed.com

Působnost úřadu: Saúdská Arábie, pouze pro provincie Mekka, Medina a Baha

Časový posun: + 1 hodina v době letního času, + 2 hodiny v době zimního času

Provozní hodiny úřadu: denně, neděle - čtvrtek 9:00 – 13:00

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Mezinárodní předvolba z ČR +966

Praktická tel. čísla:

- 1 Emergency: 112 (i bez SIM karty)
- 1 policie: 999
- 1 dopravní nehody: 993
- 1 lékařská pohotovost: 997
- 1 hasiči: 998
- 1 silniční bezpečnost: 996
- 1 přírodní katastrofy: 966
- 1 pobřežní hlídka: 994

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Statistické přehledy:

- 1 www.sama.gov.sa saúdská centrální banka
- 1 <https://www.stats.gov.sa/> saúdský statistický úřad

Významné adresy:

- 1 www.investsaudi.sa investiční portál
- 1 www.my.gov.sa rozcestník veřejné správy
- 1 www.misa.gov.sa ministerstvo pro investice
- 1 www.fsc.org.sa federace saúdských obchodních komor
- 1 www.receexpo.com veletržní výstaviště v Rijádu

Nejdůležitější internetové zdroje informací:

- 1 www.mzv.gov.cz/riyadh stránky Velvyslanectví ČR v Rijádu
- 1 www.sauditourism.sa a visitsaudi.com cestovní informace k Saúdské Arábii
- 1 www.customs.gov.sa saúdská celní správa
- 1 www.saso.org.sa saúdský úřad pro technickou normalizaci
- 1 www.chamber.sa obchodní komora v Rijádu
- 1 www.jcci.org.sa obchodní komora v Džiddě
- 1 www.chamber.org.sa obchodní komora v Dammamu
- 1 www.arabnews.com saúdský deník Arab News

Různé mezinárodní:

- 1 www.gcc-sg.org organizace arabských států Perského zálivu
- 1 www.isdb.org rozvojová banka islámských zemí
- 1 www.meed.com anglický ekonomický týdeník pro Blízký východ